

КИР БУЛИЧОВ
МОМИЧЕНЦЕТО, НА КОЕТО
НИЩО НЕ МОЖЕ ДА СЕ
СЛУЧИ
РАЗКАЗИ ЗА ЖИВОТА НА
ЕДНО МАЛКО МОМИЧЕНЦЕ
ОТ ХХІ ВЕК, ЗАПИСАНИ ОТ
НЕЙНИЯ БАЩА

Част 1 от „Алиса от ХХІ век“

Превод от руски: Мая Халачева, 1981

chitanka.info

ВМЕСТО ПРЕДГОВОР

Утре Алиса тръгва на училище. Много интересен ден ще бъде. Още от сутринта видеофонират нейни приятели и познати и я поздравяват. Пък и самата тя вече от три месеца не дава мира на никого, все разказва за бъдещото си училище.

Марсианецът Бус ѝ изпрати някаква странна кутия за моливи, която все още никой не е успял да отвори — нито аз, нито моите колеги, сред които, между другото, има двама доктори на науките и главният механик на зоологическата градина.

Шуши каза, че ще отиде заедно с Алиса в училището, за да провери дали ѝ се е паднала достатъчно опитна учителка.

Прекалено много шум. Доколкото си спомням, когато аз тръгнах за пръв път на училище, нямаше толкова приказки.

Сега суматохата малко утихна. Алиса отиде в зоологическата градина да се сбoguва с Бронти.

Докато в къщи е тихо, реших да продиктувам няколко истории от живота на Алиса и нейните приятели. Ще изпратя тези бележки на учителката. Ще ѝ бъде полезно да знае с какъв несериозен човек ще се наложи да си има работа. Може би ще ѝ помогнат да възпита моята дъщеря.

Отначало Алиса беше дете като дете. До към три години. Доказателство за това е първата история, която искам да разкажа. Но след една година, откакто се срещна с Бронти, в характера ѝ се забеляза склонност да прави всичко не както трябва, да изчезва в най-неподходящото време и даже случайно да прави открития, които не бяха по силите и на най-големите учени на съвременето. Алиса умее да извлича полза от благоразположението на другите към нея, но независимо от това има маса предани приятели. На нас обаче, нейните родители, ни е много трудно. Ние не можем непрекъснато да бъдем в къщи — аз работя в зоологическата градина, а нашата майка строи къщи, и то често на други планети.

Искам да предупредя учителката на Алиса, че и на нея сигурно няма да ѝ бъде леко. Затова нека внимателно изслуша правдивите истории, които се случиха с момиченцето Алиса в различни места на Земята и в космоса през последните три години.

ИЗБИРАМ НОМЕР

Алиса не спи. Вече минава девет, а тя не спи. Казвам:

— Алиса, заспивай веднага, иначе...

— Какво „иначе“, татко?

— Иначе ще видеофонирам на баба Яга.

— Коя е баба Яга?

— Е, това всички деца би трябвало да знаят. Баба Яга с метлата
— страшна, зловна бабичка, която яде малки деца. Непослушни.

— Защо?

— Защото е лоша и гладна.

— А защо е гладна?

— Защото в къщичката си няма продуктопровод.

— А защо няма?

— Защото живее в много-много стара къщичка вдън гората.

На Алиса ѝ стана толкова интересно, че даже седна в леглото.

— Тя в резерват ли работи?

— Алиса, веднага заспивай!

— Но ти обеща да извикаш баба Яга. Моля ти се, татенце,
миличък, извикай баба Яга!

— Ще я извикам. Но ти ще съжаляваш за това.

Приближих се до видеофона и произволно натиснах няколко клавиша. Бях сигурен, че няма да ме свърже с никого и ще се окаже, че баба Яга „не си е в къщи“.

Но сгреших. Екранът на видеофона просветля, засвети по-ярко, чу се щракане — някой на другия край на линията натисна бутона за свързване — и още на екрана не бе успял да се появи образ, когато се разнесе сънен глас:

— Марсианското посолство слуша.

— Татко, ще дойде ли? — извика Алиса от спалнята.

— Тя вече спи — сърдито отвърнах аз.

— Марсианското посолство слуша — повтори гласът.

Обърнах се към видеофона. Оттам ме гледаше млад марсианец. Той имаше зелени очи без мигли.

— Извинете — казах аз, — сигурно съм сбъркал номера.

Марсианецът се усмихна. Той гледаше не към мене, а някъде зад гърба ми. Разбира се, Алиса бе станала от леглото и стоеше боса на пода.

— Добър вечер — каза тя на марсианеца.

— Добър вечер, момиченце.

— У вас ли живее баба Яга?

Марсианецът въпросително ме погледна.

— Разбирате ли — започнах да обяснявам аз, — Алиса не иска да спи и аз реших да се обадя на баба Яга, за да я накаже. Но сгреших номера.

Марсианецът отново се усмихна.

— Лека нощ, Алиса — каза той. — Трябва да спиш, защото иначе татко ще извика баба Яга.

Марсианецът се сбогува с мене и изключи.

— Е, сега ще отидеш ли да спиш? — попитах аз. — Чу ли какво ти каза чичкото от Марс?

— Да. А ти ще ме вземеш ли на Марс?

— Ако слушаш, през лятото ще отидем.

Най-после Алиса заспа и аз отново седнах да работя. Заседях се до един часа през нощта. И изведнъж видеофонът тихо запищя. Натиснах клавиша. Гледаше ме марсианецът от посолството.

— Моля да ме извините, че ви безпокоя толкова късно — каза той, — но видеофонът ви не е изключен и аз реших, че още не спите.

— Моля...

— Не бихте ли ни помогнали? — помоли марсианецът. — Цялото посолство не спи. Преровихме всички енциклопедии, изучихме видеофонния указател, но не можахме да намерим коя е баба Яга и къде живее...

БРОНТИ

При нас, в Московската зоологическа градина докараха яйце от бронтозавър. Чилийски туристи го намерили в един сипей по брега на Енисей. Яйцето беше почти кръгло и много добре запазено във вечните ледове. Когато специалистите започнаха да го изучават, откриха, че яйцето е съвсем прясно. Затова беше решено да го сложим в инкубатора на зоологическата градина.

Разбира се, почти никой не вярваше, че от това ще излезе нещо, но след една седмица рентгеновите снимки показаха, че зародишът на бронтозавъра се развива. Веднага след като по интервизията беше обявено за това, в Москва от всички страни започнаха да летят учени и кореспонденти. Наложих да наемем целия осемдесететажен хотел „Венера“ на улица „Горки“. Но и там не можах да се поберам всички. Осем турски палеонтолози спяха в столовата в къщи, аз се настаних в кухнята заедно с един журналист от Еквадор, а две кореспондентки на списание „Жените на Антарктида“ окупираха спалнята на Алиса.

Когато вечерта нашата майка ни видеофонира от Нукус, където строи стадион, реши, че е сгрещила номера.

Всички телевизионни спътници на света показваха яйцето. Яйцето отстрани, яйцето отпред; скелети на бронтозаври и яйцето...

Конгресът на космофилолозите в пълен състав пристигна на екскурзия в зоологическата градина. Но ние вече бяхме забранили достъпа до инкубатора и филолозите се задоволиха с белите мечки и марсианските богомолки.

На четиридесет и шестия ден от началото на този ненормален живот яйцето трепна. В този момент аз и моят приятел Яката седяхме до похлупака, под който беше яйцето, и пиехме чай. Вече бяхме престанали да вярваме, че от това яйце ще излезе нещо. Не смеехме вече да го облъчваме, за да не навредим на нашето „бебе“. Пък и не можехме да предсказваме нищо, тъй като никой от нас не беше опитвал да излюпи бронтозаври.

Така че яйцето трепна, още веднъж... счупи се и през еластичната обвивка се подаде черна, прилична на змийска, глава. Заработиха автоматичните снимачни камери. Знаех, че над вратата на инкубатора е светнала червена лампа. На територията на зоологическата градина започна нещо, което много приличаше на паника.

След пет минути около нас се събраха всички, които трябваше да бъдат тук, и много други, за които това съвсем не беше задължително, но твърде им се искаше. Веднага стана ужасно горещо.

Най-после от яйцето излезе малко бронтозавърче.

— Татко, то как се казва? — чух внезапно познат глас.

— Алиса! — учудих се аз. — Как влезе тук?

— С кореспондентите.

— Но тук е забранено за деца.

— За мен може. Аз казах на всички, че съм твоя дъщеря. И ме пуснаха.

— Нали знаеш, че не е хубаво да се използват познанствата за лични цели?

— Но, татко, на малкия Бронти може да му е скучно без деца, затова дойдох.

Махнах с ръка. Нямах нито една свободна минута, за да изведа Алиса от инкубатора. А и наоколо нямаше никой, който би се съгласил да направи това вместо мен.

— Стой тук и не отивай никъде — казах ѝ аз и се втурнах към похлупака с новороденото бронтозавърче.

През цялата вечер не си говорихме с Алиса. Скарахме се. Аз ѝ забраних да се появява в инкубатора, но тя каза, че не може да ме послуша, защото ѝ е мъчно за Бронти. И на следващия ден отново се промъкна в инкубатора. Вкарали я космонавтите от кораба „Юпитер-8“. Космонавтите бяха герои и никой не можеше да им откаже.

— Добро утро, Бронти — поздрави тя, като се приближи до похлупака.

Бронтозавърчето я погледна накриво.

— Чие е това дете? — строго попита професор Яката.

Аз едва не потънах в земята.

Но Алиса ни най-малко не се смути.

— Не ви ли харесвам? — попита тя.

— Не, моля ви се, точно обратното... Просто помислих, че може би сте се загубили... — Професорът съвсем не умееше да разговаря с малки момиченца.

— Добре — каза Алиса. — Бронти, ще дойда при тебе утре. Не тъжи.

На другия ден Алиса наистина дойде. И идваше почти всеки ден. Всички свикнаха с нея и я пускаха, без да питат за нищо. Аз вдигнах ръце. Добре, че живеехме близо до зоологическата градина, нямаше нужда никъде да се пресича, пък и винаги си намираше компания.

Бронтозавърът растеше бързо. След месец той достигна два и половина метра дължина и го преместихме в специален павилион. Разхождаше се из оградената кошара и дъвчеше млади бамбукови филизи и банани. Бамбук докарваха с товарни ракети от Индия, а с банани ни снабдяваше совхозът „Поливни площи“. По средата на кошарата имаше циментов басейн с топла солена вода. Такава се харесваше на бронтозавъра.

Но изведнъж той загуби апетит. От три дни бамбукът и бананите стояха недокоснати. На четвъртия ден бронтозавърът легна на дъното на басейна и сложи малката си черна глава върху пластмасовия парапет. По всичко личеше, че се кани да умира. Това ние не можехме да допуснем. Бронтозавърът ни беше един-единствен! Помагаха ни най-добрите лекари на света. Но всичко беше напразно. Бронти се отказваше от тревата, витамините, портокалите — от всичко.

Алиса не знаеше за тази трагедия. Бях я изпратил при баба й във Внуково. Но на четвъртия ден тя пуснала телевизора точно в момента, когато предавали съобщение за влошаване състоянието на бронтозавъра. Не мога да си представя как е успяла да накара баба си да я пусне, но още същата сутрин Алиса дотича в павилиона.

— Татко! — извика тя. — Как можа да скриеш от мене? Как можа?...

— После, Алиса, после — отвърнах аз. — Имаме съвещание.

Ние наистина имахме съвещание. През последните три дни то не прекъсваше.

Алиса не каза нищо и се отдръпна. А след минута чух, че някой до мен ахна. Обърнах се и видях, че Алиса вече прекрачва парапета, после скочи в кошарата и се затича към муцуната на бронтозавъра. В ръката си държеше кифла.

— Яж, Бронти — каза тя, — че те ще те уморят от глад. И на мен, на твое място, биха ми омръзнали бананите.

Още не бях стигнал до парапета, когато се случи нещо невероятно. Нещо, което прослави Алиса и навреди много на репутацията на биолозите.

Бронтозавърът вдигна глава, погледна Алиса и внимателно взе от ръцете ѝ кифлата.

— По-тихо, татко — закани ми се с пръст Алиса, като видя, че искам да прескоча парапета. — Бронти се страхува от тебе.

— Нищо няма да ѝ направи — каза професор Яката.

Аз също виждах, че нищо няма да ѝ направи. Но ако баба ѝ види тази сцена?

След това учените дълго спориха. И досега спорят. Едни казват, че на Бронти му е била необходима промяна в храната, а други — че той повече е вярвал на Алиса, отколкото на нас. Така или иначе, кризата мина.

Сега Бронти е съвсем питомен. Макар че вече е дълъг около тридесет метра, за него няма по-голямо удоволствие от това да вози на гърба си Алиса. Един от моите асистенти направи специална стълба и когато Алиса идва в павилиона, Бронти протяга предългата си шия към ъгъла, взима стълбата с триъгълните си зъби и умело я подpira до черния си блестящ гръб.

След това вози Алиса по павилиона или плува заедно с нея в басейна.

ТУТЕКСИТЕ

Както бях обещал, когато тръгнах за конференцията на Марс, взех със себе си и Алиса.

Пристигнахме благополучно. Наистина, тъй като не понасям добре безтегловността, предпочитах да не ставам от креслото, но дъщеря ми през цялото време летеше из кораба и веднъж ми се наложи да я свалям от тавана на командната кабина, защото искаше да натисне червеното копче, по-точно копчето за аварийно спиране. Но пилотите не ѝ се разсърдиха много.

На Марс ние разгледахме града, отидохме с туристи в пустинята и посетихме Големите пещери. Но после вече нямах време да се занимавам с Алиса и я дадох за една седмица в интернат. На Марс има много наши специалисти и марсианците ни помогнаха да построим грамаден купол за детско градче. Там е много хубаво — растат истински земни дървета. Понякога децата ходят на екскурзии. Обличат малки скафандри и излизат в редичка на улицата.

Татяна Петровна — така се нарича възпитателката — каза, че няма защо да се безпокоя. Алиса също каза да не се тревожа. И ние се сбогувахме за една седмица.

На третия ден Алиса изчезна.

Това беше съвсем изключително произшествие. Да започнем с това, че през цялата история на интерната никой не е изчезвал и даже не се е губил за повече от десет минути. Да се изгубиш в града на Марс е изключено. Още повече земно дете, облечено в скафандър. Първият срещнат марсианец ще го доведе. А роботите? А Службата за безопасност? Не, невъзможно е човек да се изгуби на Марс.

Но Алиса се изгуби.

Когато ме извикаха от конференцията и ме докараха в интерната с марсиански всъдеход-скокльо, нея вече я нямаше от около два часа. Сигурно видът ми е бил объркан, защото, когато се появих под купола, всички, които бяха там, съчувствено замълчаха.

А кой ли не беше там! Всички преподаватели и роботи от интерната, десет марсианци в скафандри (на тях им се налага да обличат скафандри, когато влизат под купола, в земния въздух), звездни пилоти, началникът на спасителите Назарян, археолози...

Оказа се, че вече от един час телестанцията на града през пет минути предава съобщение, че се е изгубило момиченце от Земята. Всички видеофони на Марс светеха с тревожен сигнал. Занятията в марсианските училища бяха прекратени и учениците, разделени на групи, претърсваха града и околностите.

Изчезването на Алиса било открито веднага след като нейната група се върнала от разходка. Оттогава бяха изминали два часа. А в нейния скафандър имаше кислород за три часа.

Познавайки дъщеря си, попитах дали са прегледали всички скришни места в самия интернат или около него. Може би тя е намерила марсианска богомолка и я наблюдава...

Отговориха ми, че в града няма мазета, а всички тайни места са огледали учениците и студентите от марсианския университет, които ги знаят наизуст.

Разсърдих се на Алиса. Разбира се, ей сега тя с най-невинен вид ще излезе от някой ъгъл. А всъщност нейното поведение направи в града повече поразии, отколкото някоя пясъчна буря. Всички марсианци и всички земни хора, които живеят в града, са откъснати от работата си, вдигната е на крак цялата спасителна служба. Освен това не на шега започвах да се тревожа. Това нейно приключение можеше да завърши зле.

През цялото време постъпваха съобщения от групите за издирване: „Учениците от втора марсианска прогимназия огледаха стадиона. Алиса я няма.“, „Фабриката за марсиански сладкиши съобщава, че детето не е открито на нейна територия“...

„Може би тя наистина е успяла да се измъкне в пустинята? — мислех си аз. — Ако беше в града, вече щяха да я открият. Но пустинята... Марсианските пустини все още не са изучени добре и там може така да се изгубиш, че и след десет години да не те намерят. Но нали най-близките райони на пустинята вече са претърсени със скокльовците-всъдеходи...“

— Намериха я! — изведнъж извика един марсианец в син хитон, гледайки джобния си телевизор.

— Къде? Как? Къде? — развълнуваха се събраните под купола.

— В пустинята. На двеста километра оттук.

— На двеста?!

„Разбира се — помислих си аз, — те не познават Алиса. Това можеше да се очаква от нея.“

— Момиченцето се чувствава добре и скоро ще бъде тук.

— А как се е озовала там?

— С пощенска ракета.

— Ама разбира се! — възкликна Татяна Петровна и се разплака. Тя се вълнуваше най-много.

Всички се хвърлиха да я утешават.

— Ние минавахме край пощата и в това време товареха автоматичните пощенски ракети. Но аз не обърнах внимание. Нали ги виждаме по сто пъти на ден!

А когато след десет минути марсианският летец доведе Алиса, всичко стана ясно.

— Аз влязох вътре, за да взема писмото — каза Алиса.

— Какво писмо?

— Ти, татко, ми каза, че мама ни пише писмо. Затова надникнах в ракетата — да си го взема.

— Ти вътре ли влезе?

— Разбира се. Вратата беше отворена и вътре имаше много писма.

— А после?

— Щом влязох вътре, вратата се затвори и ракетата полетя. Аз започнах да търся копчето, за да я спра. Там има много копчета. Когато натиснах последното, ракетата тръгна надолу и после вратата се отвори. Излязох, а наоколо само пясък и леля Таня я няма, и децата ги няма.

— Тя е натиснала бутона за бързо кацане! — с възхищение в гласа произнесе марсианецът в синия хитон.

— Малко си поплаках, а после реших да тръгна към къщи.

— А как се сети накъде да вървиш?

— Изкачих се на една височинка, за да погледна оттам. А на височинката имаше вратичка. От височинката нищо не се виждаше. Тогава влязох в стаичката и седнах там.

— Каква вратичка? — учуди се марсианецът. — В този район е само пустиня.

— Не, там имаше вратичка и стая. А в стаята има голям камък. Като египетска пирамида. Само че малка. Помниш ли, татко, ти ми чете една книжка за египетската пирамида?

Неочакваното изявление на Алиса силно развълнува марсианеца и началника на спасителите Назарян.

— Тутексите! — закрещяха те.

— Къде намерихте момиченцето? Координатите!

И половината от присъстващите сякаш се изпариха.

А Татяна Петровна, която се зае лично да нахрани Алиса, ми разказа, че преди много хиляди години на Марс е съществувала тайнствената цивилизация на тутексите. От нея са останали само каменните пирамидки. Досега нито марсианците, нито земните археолози са могли да открият някакво друго строение на тутексите — само пирамидки, разхвърляни по пустинята и затрупани с пясък. И ето че Алиса случайно се е натъкнала на строение на тутексите.

— Виждаш ли, пак ти провървя — казах аз. — Но въпреки това незабавно те изпращам у дома. Там се губи колкото си искаш. Без скафандър.

— И на мене повече ми харесва да се губя в къщи — каза Алиса.

... След два месеца прочетох в списание „Вокруг света“ статия със заглавие „Ето как са изглеждали тутексите“. В нея се разказваше, че най-после в марсианската пустиня са били намерени изключително ценни паметници на тутекската култура. Сега учените са заети с разшифроването на надписите, намерени в помещението. Но най-интересното — върху пирамидката е открито изображение на тутекс, прекрасно запазено. И следваше фотография на пирамидката с портрета на тутекса.

Рисунката ми се стори позната. Обхвана ме страшно подозрение.

— Алиса — много строго казах аз, — признай си честно, нищо ли не си рисувала върху пирамидката, когато се изгуби в пустинята?

Преди да ми отговори, Алиса се приближи и внимателно погледна картинката в списанието.

— Точно така. Тук си нарисуван ти, татенце. Само че аз не рисувах, а драсках с камъче. Толкова ми беше скучно...

СРАМЕЖЛИВИЯТ ШУШИ

Алиса има много познати животни: две котета, марсианската богомолка, която живее под леглото ѝ и нощем имитира балалайка, таралежът, който поживя малко у нас, а после се върна в гората, бронтозавърът Бронти — Алиса му ходи на гости в зоологическата градина, и накрая съседското куче Рекс, според мен дакел-джудже от не много чиста порода.

Когато се завърна първата експедиция от Сириус, Алиса се сдоби с още едно животно.

Тя се запозна с Полосков на първомайската манифестация. Не зная как е уредила това — Алиса има широки връзки. Но така или иначе, тя се оказа сред децата, които поднесоха цветя на космонавтите. Представете си учудването ми, когато видях по телевизията, че Алиса тича през площада с букет от небесносини рози, по-голям от нея самата, и го връчва на самия Полосков.

Полосков я взе на ръце, те гледаха манифестацията заедно и заедно си отидоха.

Алиса се върна в къщи чак вечерта с голяма червена чанта в ръце.

— Къде беше?

— Най-много бях в детската градина — отговори тя.

— А най-малко къде беше?

— Водиха ни на Червения площад.

— А после?

Алиса разбра, че съм гледал телевизия и каза:

— Още ме помолиха да поздравя космонавтите.

— И кой те помоли?

— Един другар, ти не го познаваш.

— Алиса, случвало ли ти се е да срещнеш термина „телесни наказания“?

— Зная, това е, когато тупат. Но аз мисля, че ги има само в приказките.

— Страхувам се, че ще се наложи да превърнем приказката в действителност. Защо винаги се завираш където не трябва?

Алиса понечи да ми се разсърди, но изведнъж червената чанта в краката ѝ се размърда.

— Това пък какво е?

— Това е подарък от Полосков.

— Ти си си изпросила подарък! Само това липсваше!

— Нищо не съм просила. Това е Шуши. Полосков го е докарал от Сириус. Малък шуша, може да се каже, шушче.

Алиса внимателно измъкна от чантата малко зверче с шест лапи, което приличаше на кенгурче. Шушчето имаше големи като на водно конче очи. Здравно вкопчило се с горния си чифт лапи за костюма на Алиса, то бързо ги въртеше.

— Виждаш ли, вече ме обича — каза Алиса. — Ще му направя легло.

Знаех историята с шушите. Всички я знаеха, а ние, биолозите, най-добре. При мен в зоологическата градина имаше вече пет шуша и всеки момент очаквахме увеличаване на семейството.

Полосков и Бауер открили шушите на една от планетите в системата Сириус. Тези мили безобидни зверчета, които не се отделяли нито крачка от космонавтите, се оказали бозайници, макар че по своите навици най-много напомняли нашите пингвини. Същото спокойно любопитство и непрекъснати опити да се пъхат в най-неподходящи места. Даже веднъж се наложило Бауер да спасява някакво шушче, което се канело да се удави в една голяма кутия с кондензирано мляко. Експедицията донесе цял филм за шушите, който премина с голям успех във всички кина и видеорами.

За съжаление експедицията нямала време да ги наблюдава по-дълго. Известно е, че шушите идвали в лагера рано сутрин, а с настъпването на тъмнината изчезвали някъде, скривали се в скалите.

Така или иначе, но когато експедицията вече се връщала обратно, в един от отсеците Полосков намерил три шуша, които вероятно се били изгубили в кораба. Наистина отначало Полосков си помислил, че някой от членовете на експедицията контрабанда е прекарал тези животни на кораба, но възмущението на другарите му било толкова искрено, че се наложило Полосков да се откаже от подозренията си.

Появяването на шушите предизвикало маса допълнителни проблеми. Първо, те биха могли да се окажат източник на неизвестни инфекции. Второ, те биха могли да загинат по пътя, да не издържат претоварванията. Трето, никой не знаел какво ядат... И така нататък.

Но всички опасения се оказали напразни. Шушите отлично понесли дезинфекцията, послушно се хранели с бульон и консервирани плодове. Така те си спечелили кръвен враг в лицето на Бауер, който много обичал компот, а през последните месеци от експедицията му се наложило да се откаже от него — изяли го „гратисчиите“.

По време на дългия път шушката родила шест шушчета. Така че на Земята корабът пристигна препълнен с шуши и шушчета. Те се оказаха разбрани животинки и не създаваха никакви неприятности и неудобства на никого, освен на Бауер.

Помня историческия момент — пристигането на експедицията на Земята, когато под прицела на кино— и телевизионните камери люкът се отвори и вместо космонавтите в него се показа странно зверче с шест лапи. След него още няколко такива, само че по-малки. По цялата Земя се разнесе въздишка на учудване. Но секна в момента, когато след шушите от кораба излезе усмихнатият Полосков. Той носеше на ръце шушче, изцапано с кондензирано мляко...

Част от зверчетата попадна в зоологическата градина, някои останаха у космонавтите. Шушчето на Полосков в края на краищата стигна до Алиса. Един бог знае с какво е успяла да очарова суровия космонавт Полосков.

Шуши живееше в голяма кошница до Алисиното легло, не ядеше месо, през нощта спеше, сприятели се с котетата, страхуваше се от богомолката и тихо мъркаше, когато Алиса го галеше или му разказваше за сполуките и неприятностите си.

Шуши бързо растеше и след два месеца стана колкото Алиса. Те ходеха на разходка в отсрещната градинка и Алиса никога не му слагаше нашийник.

— Ами ако изплаши някого? — питах аз. — Или ако го блъсне кола?

— Не, няма да изплаши никого. И освен това, той ще се обиди, ако му сложа нашийник. Той е толкова чувствителен.

Веднъж на Алиса не ѝ се спеше. Капризничеше и искаше да ѝ чета за доктор Охболи.

— Нямам време, дъще — казах аз. — Чака ме спешна работа. А на тебе ти е време да започнеш сама да четеш книжки.

— Но това не е книжка, а микрофилм и там буквите са малки.

— Нали е звуков. Като не искаш да четеш, включи звука.

— Студено ми е — не ми се става.

— Тогава почакай. Ще си допиша и ще го включа.

— Като не искаш, аз ще помоля Шуши.

— Помоли го — усмихнах се аз.

И след минута от съседната стая чух нежен микрофилмиран глас: „... Имаше си Охболи куче Ава“.

Значи Алиса все пак е станала и е стигнала до контакта.

— Бързо лягай в леглото! — извиках аз. — Ще изстинеш.

— Аз съм в леглото.

— Не лъжи. Тогава кой е включил микрофилма?

— Шуши.

Никак не искам дъщеря ми да израсне лъжлива. Оставих работата си, тръгнах към нея и реших сериозно да си поговорим.

На стената висеше екранът. Шуши нещо правеше до микропроектора, а на екрана нещастните животни се тълпяха пред вратата на добрия доктор Охболи.

— Как успя да го дресиращ така? — искрено се учудих аз.

— Не съм го дресирала. Той сам може всичко.

Шуши смутено потриваше предните си лапи пред гърдите.

Настъпи неловко мълчание.

— И все пак... — казах аз най-после.

— Извинете — разнесе се висок, хриплив глас. Говореше Шуши.

— Но аз наистина сам се научих. Това не е трудно.

— Прощавайте... — измънках.

— Това не е трудно — повтори Шуши. — Вие самият оня ден показвахте на Алиса приказката за краля на богомолките.

— Не, аз не за това. Как се научихте да говорите?

— Ние с него се занимаваме — каза Алиса.

— Нищо не разбирам! Десетки биолози работят с шушите, но нито един път, нито един шуша не е казал нито дума.

— А нашият Шуши може и да чете. Нали можеш?

- Малко.
  - Той ми разказва такива интересни неща...
  - Ние с вашата дъщеря сме големи приятели.
  - Тогава защо толкова време мълчахте?
  - Той се срамува — отговори вместо Шуши Алиса.
- Шуши наведе очи.

ЗА ЕДНО ПРИВИДЕНИЕ

През лятото ние живеем във Внуково. Това е много удобно, защото дотам има монорелс, а от него до вилата се стига само за пет минути. В гората, от другата страна на пътя, растат брезови и червени манатарки, но те са по-малко от гъбарите.

Аз отивах на вилата направо от зоологическата градина и вместо почивка се гмурвах във водовъртежа на тамошния живот. Негов център беше съседското момче Коля, който се славеше из цялото Внуково с това, че взимаше на децата играчките. От Ленинград даже дойде психолог, който след това написа дисертация за момченцето Коля. Психологът изучаваше Коля, а Коля ядеше сладко и денонощно хленчеше. Аз му донесох фотонна ракета от града, та да не хленчи толкова.

Там живееха още бабата на Коля, която обичаше да си поговори за генетика и пишеше роман за Мендел, бабата на Алиса, момченцето Юра и майка му Карма, три близначета от съседната улица, които в хор пееха под прозореца ми, и накрая привидението.

Привидението обитаваше някъде под ябълката и се бе появило сравнително отскоро. В съществуването на това привидение вярваха само Алиса и бабата на Коля. Никой друг не вярваше.

Ние с Алиса седяхме на терасата и чакахме новия робот, производство на Шчелковската фабрика, да приготви кашата от грис. Роботът вече два пъти изгаряше, ние с Алиса ругаехме фабриката, но никак не ни се готвеше, а нашата баба беше в театъра.

Алиса каза:

— Днес той ще дойде.

— Кой той?

— Моят привидений.

— Привидение-то — автоматично я поправих, без да свалям очи от работа.

— Добре — съгласи се Алиса. — Нека бъде моят привидение. А Коля взе орехите на близначите. Не е ли чудно това?

— Чудно е. Та какво казваше за привидението?

— Той е добър.

— За тебе всички са добри.

— Освен Коля.

— Добре, освен Коля... Струва ми се, че дори да бях донесъл огнедишаща змия, ти и с нея щеше да се сприятелиш.

— Сигурно. А тя добра ли е?

— Все още никой не е могъл да поговори с нея за това. Тя живее на Марс и плюе кипяща отрова.

— Сигурно са я обидили. Защо сте я взели от Марс?

Не можех нищо да възразя. Това си беше чистата истина. Никой не се сети да попита змията, когато я открадваха от Марс. А тя по пътя изяде любимото куче на кораба „Калуга“, заради което я намразиха всички космонавти.

— Е, та какво е привидението? На какво прилича? — смених аз темата.

— То ходи само когато е тъмно.

— Разбира се. Това от край време си е така. Наслушала си се на приказките на Колината баба...

— Бабата на Коля ми разказва само за историята на генетиката. Как са гонели Мендел.

— А как реагира твоето привидение на пеенето на петел?

— Никак. Защо?

— Разбираш ли, всяко порядъчно привидение трябва да изчезва със страшни проклетия, щом на разсъмване чуе пеенето на петел.

— Днес ще го попитам за петела.

— Добре.

— И днес ще си легна по-късно. Трябва да поговоря с привидението.

— Добре. Хайде, пошегувахме се, стига толкова. Роботът вече превари кашата.

Алиса седна да яде каша, а аз — да чета научните записки на Гвианската зоологическа градина. Там имаше изключително интересна статия за укусамите. Революция в зоологията. Успели са да накарат укусамите да се размножават в клетка. Децата се раждали тъмнозелени, независимо че броните на родителите са небесносини.

Стъмни се. Алиса каза:

— Аз тръгвам.

— Къде?

— При привидението. Нали ми обеща.

— Аз мислех, че се шегуваш. Но като толкова искаш да се поразходиш в градината, излез, само си облечи жилетката, защото е хладно. И не по-далеч от ябълката.

— Къде по-далеч? Той ме чака там.

Алиса изтича в градината. С крайчеца на окото си я следях. Не ми се искаше да нахълтвам в света на фантазиите ѝ. Нека я обкръжават и привидения, и вълшебници, и смели рицари, и добри великани от приказната небесносиня планета... Разбира се, при условие, че си ляга навреме и се храни добре.

Изгасих лампата на терасата, за да не ми пречи да гледам Алиса. Ето я, приближава се до ябълката, стара и разклонена, и застава под нея.

И изведнъж... От стъблото на ябълката се отдели небесносиня сянка и тръгна към нея. Сянката сякаш плуваше по въздуха, без да докосва тревата.

В следващата секунда хванах нещо тежко и вече тичах по стълбата надолу, като прескачах през три стъпала. Това никак не ми харесваше. Или е нечия не особено умна шега, или... Какво „или“, не можах да измисля.

— Внимателно, татко! — високо зашепна Алиса, като чу стъпките ми. — Ще го изплашиш.

Хванах Алиса за ръката. Небесносиният силует се разтваряше във въздуха пред мен.

— Татко, какво направи? Аз почти го бях спасила.

Алиса позорно ревеше, докато я носех към терасата.

Какво беше това под ябълката? Халюцинации?...

— Защо направи това? — плачеше Алиса. — Нали ми обеща...

— Нищо не съм направил — отвърнах аз, — привидения не съществуват.

— Нали сам го видя. Защо не казваш истината? А той не може да понася движението на въздуха. Нима не разбираш, че до него трябва да се приближаваш бавно, за да не го издуха вятърът?

Не знаех какво да отговоря. Но в едно бях сигурен — щом Алиса заспи, ще изляза в градината с един фенер и ще я претърся.

— А той предаде писмо за тебе. Само че сега няма да ти го дам.

— Какво писмо?

— Няма да ти го дам.

Едва сега забелязах, че стиска в ръката си лист хартия. Алиса погледна мене, аз — нея и все пак ми даде листчето.

Върху него с моя почерк беше написано разписанието за храненето на червените крумси. Вече от три дена търсех това листче.

— Алиса, къде намери бележката ми?

— Обърни я. Привидението нямаше хартия и аз му дадох твоя.

На обратната страна с непознат почерк беше написано на английски:

„Уважаеми професоре,

Осмелявам се да се обърна към Вас, тъй като се намирам в неприятно положение, от което не мога да изляза без чужда помощ. За съжаление, не мога също така да напусна кръга с радиус един метър, център на който се явява ябълката. В моето жалко положение мога да бъда забелязан само на тъмно.

Благодарение на Вашата дъщеря, чувствително и отзивчиво същество, успях най-после да осъществя връзка с външния свят.

Аз съм професор Кураги и съм жертва на неуспешен експеримент.

Поставях опити по транспортирането на вещества на далечни разстояния. Успях да прехвърля от Токио в Париж две пуйки и една котка. Те благополучно бяха приети от моите колеги. Но в деня, когато реших да проверя експеримента върху себе си, бушоните в лабораторията ми изгоряха точно в момента на провеждане на опита и енергията за транспортировката се оказа недостатъчна. Аз се разсеях в пространството, а най-концентрираната ми част се намира в района на Вашата уважаема вила. В това незавидно положение се намирам вече втора седмица и, без съмнение, вече ме смятат за загинал.

Умолявам Ви, незабавно след получаването на писмото ми изпратете телеграма в Токио. Нека някой поправи бушоните в лабораторията ми. Тогава ще мога да се материализирам.

Предварително Ви благодаря
Кураги“

Дълго се вглеждах в тъмнината под ябълката. След това слязох от терасата и се приближих. Бледонебесносиньо, почти незабележимо сияние се разклащаше до стъблото. Като се вгледах, различих очертанията на човек. „Привидението“ умолително, както ми се стори, вдигаше ръце към небето.

Без да губя повече време, дотичах до монорелса и от гарата видеофонирах в Токио.

Цялата операция отне десет минути.

Като се прибирах към къщи, си спомних, че не сложих Алиса да спи. Забързах.

На терасата светеше.

Там Алиса демонстрираше хербария и колекцията си от пеперуди пред един нисък, изнемощял японец. Японецът държеше в ръце тенджерката и без да сваля очи от съкровищата на Алиса, деликатно ядеше кашата.

Като ме видя, гостът ниско се поклони и каза:

— Аз съм професор Кураги, ваш вечен слуга. Вие и вашата дъщеря ми спасихте живота.

— Да, татко, това е моят привидение — каза Алиса. — Сега вече вярваш ли в тях?

— Вярвам — отвърнах аз. — Много ми е приятно да се запознаем.

ИЗЧЕЗНАЛИТЕ ГОСТИ

Подготовката за посрещането на лабуцилците преминаваше тържествено. Досега нито веднъж Слънчевата система не беше посещавана от гости от толкова далечна звезда.

Сигналите на лабуцилците бе приела станцията на Плутон, а след три дни връзка с тях установи и Лондейлската радиообсерватория.

Лабуцилците бяха още далеч, но космодрумът Шереметиево–4 беше напълно готов за тяхното посрещане. Девойки от „Червена роза“ го украсиха с гирлянди от цветя, а слушателите от Висшите поетически курсове репетираха музикално-поетичния монтаж. Всички посолства си запазиха места на трибуните, а кореспондентите нощуваха в бюфета на космодрума.

Алиса живееше наблизко, на вилата във Внуково, и събираше хербарий. Искаше да събере по-хубав хербарий от този на Ваня Шпиц от групата на по-големите. Затова не взимаше участие в подготовката за тържественото посрещане. Даже не знаеше за нея.

Аз също няхах пряко отношение към посрещането. Моята работа щеше да започне по-късно, след приземяването на лабуцилците.

А междувреме се събитията се развиваха по следния начин.

На 8 март лабуцилците съобщиха, че преминават на кръгова орбита. Почти по същото време стана трагичното съвпадение. Вместо лабуцилския кораб, локационните станции засякоха изгубения преди две години шведски спътник „Нобел–29“. Когато грешката беше открита, се оказа, че лабуцилският кораб е изчезнал. Той вече бе започнал приземяването и връзката с него временно беше прекъсната.

На 9 март в 6 часа и 33 минути лабуцилците съобщиха, че са кацнали в района на $55^{\circ}29'$ северна ширина и $37^{\circ}40'$ източна дължина по земната координатна система, с възможна грешка от $15'$, т.е. недалеч от Москва.

След това връзката беше прекъсната и с изключение на един случай, за който ще разкажа по-късно, не можа да бъде възстановена.

Оказа се, че земната радиация оказва пагубно въздействие върху приборите на лабуцилците.

В същия момент стотици коли и хиляди хора се хвърлиха в района, където гостите бяха кацнали. Пътищата бяха задръстени от желаещи да намерят лабуцилците. Космодрумът Шереметиево–4 опустя. В бюфета не остана нито един кореспондент. Небето на Подмосковието гъмжеше от въртолети, винтокрили, орнитоптери, вихролети и други летателни апарати. Изглеждаше, че облаци грамадни комари са надвиснали над земята.

Дори ако корабът на лабуцилците беше паднал вдън земя, пак биха го открили.

Но не го намериха.

Никой от местните жители не беше видял да каца кораб. И това беше много странно, защото всички жители на Москва и Подмосковието гледаха небето.

Значи е станала грешка.

Надвечер, като се връщах от работа на вилата, нормалният живот на планетата беше нарушен. Хората се страхуваха дали не се е случило нещо с гостите.

— Може би — спореха в монорелса — те са от антивещество и при влизането в земната атмосфера са се изпарили?

— Без избухване, безследно? Глупости!

— Но какво знаем ние за свойствата на антивеществото?

— В такъв случай кой е радирал, че са кацнали?

— Може да е някой шегаджия?

— Добре се шегува, няма що! И с Плутон ли той е разговарял?

— Да не би пък да са невидими?

— И да са, апаратите пак биха ги открили...

Но версията за невидимостта на гостите си завоюваше все повече привърженици...

Седях на терасата и си мислех: може би те са се приземили съвсем наблизо, на съседната поляна? Седят си сега, горките, до кораба и се чудят защо хората не искат да им обърнат никакво внимание. Ще вземат да се обидят и да отлетят... Понечих да слеза и да тръгна към същата тая поляна, но видях редица от хора, които излизаха от гората. Бяха съседите от околните вили. Държаха се за ръце, сякаш играеха на детската игра „ринге-ринге-рае“.

Разбрах, че са предугадили мислите ми и опипом търсят невидимите гости.

В този момент заговориха всички радиостанции на света.

Предаваха запис на съобщение, хванато от един радиолюбител от Северна Австралия. В съобщението се повтаряха координатите и следваха думите: „Намираме се в гората... Изпратихме първата група за издирване на хората. Продължаваме да приемаме предаванията ви. Учудени сме от отсъствието на контакти...“ Тук връзката била прекъсната.

Версията за невидимостта веднага получи още няколко милиона привърженици.

От терасата виждах как веригата от хора спря и отново се обърна към гората. В този момент на терасата се качи Алиса с кошничка диви ягоди в ръка.

— Те защо са се разтичали — попита тя, без да поздрави.

— Кои „те“? Трябва да кажеш „добър ден“, след като от сутринта не си виждала единствения си баща.

— От снощи. Когато си тръгнал, аз още спях. Здравей, татко. А какво се е случило.

— Лабуцилците се изгубиха — отговорих аз.

— Не ги познавам.

— Никой още не ги познава.

— Тогава как са се изгубили?

— Летяха към Земята. Долетяха и се изгубиха.

Чувствах, че говоря глупости. Но това си беше чистата истина.

Алиса ме погледна с подозрение:

— А може ли да се случи такава нещo?

— Не, не може. Обикновено не може.

— Не са ли могли да намерят космодрума?

— Сигурно.

— А къде са се изгубили?

— Някъде около Москва. Може би недалеч оттук.

— И ги търсят с въртолети и пеша?

— Да.

— А защо те не дойдат?

— Сигурно чакат хората да отидат при тях. Нали за пръв път идват на Земята. Затова не се отделят от кораба.

Алиса замълча, сякаш удовлетворена от отговора ми. Прекоси два пъти терасата, без да изпуска от ръцете си кошничката с ягодите. След това попита:

— А те в полето ли са, или в гората?

— В гората.

— Откъде знаеш?

— Те казаха. По радиото.

— Добре.

— Кое е добре?

— Че не са в полето.

— Защо?

— Изплаших се, че съм ги видяла.

— Как така?!

— Просто така, пошегувах се...

Скочих от стола. Алиса изобщо си е голяма фантазьорка...

— Аз не съм ходила в гората, татко. Честна дума, не съм ходила.

Аз бях на полянката. Значи, не съм ги виждала.

— Алиса, казвай всичко, което знаеш. И нищо не си измисляй.

Срещна ли в гората странни... хора?

— Честна дума, не съм била в гората.

— Е, добре, на поляната.

— Нищо лошо не съм направила. И те съвсем не са странни.

— Ама отговори ми човешки: къде и кого си видяла? Не мъчи мен и в мое лице цялото човечество!

— А ти човечество ли си?

— Слушай, Алиса...

— Е, добре. Те са тук. Те дойдоха с мен.

Неволно се огледах. Терасата беше празна. И ако не се смята бръмчащата земна пчела, освен нас с Алиса нямаше никой друг.

— Не, ти не гледаш накъдето трябва — Алиса въздъхна, приближи се до мен и каза: — Исках да ги оставя за себе си. Не знаех, че цялото човечество ги търси.

И ми подаде кошничката с ягодите. Приближи я до самите ми очи и аз, без да мога да повярвам, ясно видях две фигурки в скафандри. Те бяха изцапани с ягодов сок и седяха, яхнали и двамата един плод.

— Не съм им причинявала болка — каза Алиса с виновен глас.
— Мислех си, че са джуджета от приказките.

Вече не я слушах. Нежно притиснах кошничката до сърцето си и се понесох към видеофона, като си мислех, че тревата би трябвало да им изглежда висока гора.

Така се състоя първата ни среща с лабуцилците.

СВОЙ ЧОВЕК В МИНАЛОТО

Изпитанията на машината на времето щяха да се проведат в Малката зала на Дома на учените. Минах да взема Алиса от детската градина, но разбрах, че ако я заведа в къщи, ще закъснея за изпитанията. Затова накарах Алиса да се закълне, че ще се държи прилично и тръгнахме към Дома на учените.

Представителят на Института на времето, много едър и много плешив човек, стоеше пред машината на времето и обясняваше на научната общественост устройството ѝ. Научната общественост внимателно го слушаше.

— Първият опит, както всички знаете, беше неуспешен — говореше той. — Изпратеното от нас коте попадна в началото на двадесети век и се взриви в района на река Тунгуска, което положи началото на легендата за Тунгуския метеорит. Оттогава не сме имали големи неуспехи. Наистина, по силата на определени закономерности, с които желязците могат да се запознаят в брошурата на нашия институт, засега ние можем да изпращаме хора и предмети само в седемдесетте години на двадесети век. Трябва да кажем, че някои от нашите сътрудници бяха там, разбира се, съвсем тайно, и благополучно се завърнаха обратно. Самата процедура по преместването във времето сравнително не е сложна, макар че зад нея стои многогодишният труд на стотици хора. Достатъчно е да си сложите хронокинния пояс... Бих искал при мен да се качи доброволец от залата и с него ще покажа реда за подготовка на пътешественика във времето...

Настъпи неловко мълчание. Никой не се решаваше пръв да излезе на сцената. Тогава, разбира се, се появи Алиса, която само преди пет минути се бе закълела да се държи прилично.

— Алиса — извиках аз, — веднага се върни!

— Не се тревожете — каза представителят на института, — с детето няма да се случи нищо.

— С мен нищо няма да се случи, татко! — весело повтори Алиса.

В залата се засмяха и започнаха да се обръщат, търсейки с очи строгия баща.

Направих се, че нямам нищо общо с всичко това.

Представителят на института сложи на Алиса пояса, прикрепил към слепоочията ѝ нещо като наушници.

— Това е всичко — каза той. — Сега човекът е готов за пътешествие във времето. Ще влезе в кабината и ще се озове в хиляда деветстотин седемдесет и пета година.

„Какво прави! — мина през ума ми паническата мисъл. — Та нали Алиса незабавно ще се възползува от тази възможност!“

Но вече беше късно.

— Къде, момиченце? Спри! — извика представителят на института.

Алиса вече бе влязла в кабината и пред очите на всички се изпари. Залата в един глас ахна.

Пребледнелият представител на института размахваше ръце, опитвайки се да спре шума. Като видя, че тичам към него по пътеката, заговори, наведен до самия микрофон, за да се чува:

— С детето нищо няма да се случи. След три минути то ще се върне отново в тази зала. Давам честна дума, че апаратурата е съвсем сигурна и изпитана! Не се тревожете!

Лесно му е да си говори! Стоях на сцената и си мислех за съдбата на котенцето, превърнало се в Тунгуския метеорит. И вярвах, и не вярвах на лектора. Помислете си само — да знаеш, че детето ти се намира почти сто години назад в миналото... А ако там избяга от машината? И се изгуби?

— Не може ли да я последвам? — попитах.

— Не. След минута... Но не се тревожете, там ще я посрещне наш човек.

— Там има ваш сътрудник?

— Не, не е сътрудник. Просто намерихме човек, който отлично разбра проблемите ни, и втората кабина се намира в неговия апартамент. Той живее там, в двадесети век, но тъй като специалността му е такава, понякога идва и в бъдещето.

В този момент в кабината се показа Алиса. Тя излезе на сцената с вид на човек, който отлично е изпълнил дълга си. Под мишница държеше дебела старинна книга.

— Видяхте ли... — каза представителят на института.

Залата дружно започна да ръкопляска.

— Момиченце, разкажи ни какво видя? — попита лекторът, като не ми даваше да се приближа до Алиса.

— Там е много интересно — отговори тя. — Бам! — и аз съм в друга стая. Там един чичко седи и нещо пише. Той ме попита: „Ти, момиченце, от двадесет и първи век ли си?“. Аз му отговорих, че сигурно, но не съм пресмятала нашия век, защото още не мога да броя добре, ходя на детска градина, в средната група. Чичкото каза, че му е много приятно и че трябва да се върна обратно. „Искаш ли да видиш каква е била Москва, когато дядо ти още не го е имало?“ Аз му казах, че искам. И той ми показа. Много странен и нисък град. След това попитах как се казва, а той ми отговори, че се казва Аркадий и е писател и пише фантастични книжки за бъдещето. Оказа се, че той не всичко си измисля, защото понякога при него пристигат хора от нашето време и му разказват. Само че той не може да разкаже за това на никого, защото е страшна тайна. Той ми подари една своя книжка... А след това аз се върнах.

Залата посрещна разказа на Алиса с бурни аплодисменти.

После един уважаван академик стана от мястото си и каза:

— Момиченце, вие държите в ръката си уникална книга — първото издание на фантастичния роман „Петната на Марс“. Не бихте ли ми подарили тази книга? Все едно, вие още не можете да четете.

— Не — каза Алиса. — Аз скоро ще се науча и сама ще си я прочета...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.